Základní škola a Mateřská škola Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66	
Školní poradenské pracoviště	
Školní metodik prevence	
PREVENTIVNÍ PROGRAM **STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI**	
Číslo přílohy:	**3**
Číslo dokumentu:	**018_Preventivní program**
Vypracovala:	**Mgr. Hana Šebestová**
Schválil:	**Mgr. Pavel Balda**
Dne:	**1. 9. 2019**

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory a jejím předpokladem jsou dostatečně rozvinuté intelektové schopnosti. Jejich plné využití může být však z různých důvodů blokováno. Může jít o tzv. relativní školní neúspěšnost, kdy z mimo intelektových důvodů má žák špatný prospěch. Nižší výkon žáka může být způsoben např. nízkou sebedůvěrou, špatným sebehodnocením, nedostatečnou motivací, negativním postojem ke škole a emočními či zdravotními problémy.

Za **školní neúspěšnost** v naší škole považujeme situace, kdy:
a) žákův prospěch v předmětu nebo ve více předmětech se výrazně zhorší o 2 stupně (nebo i více) ve čtvrtletí nebo pololetí
b) žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom nebo více předmětech (4 - 5, 5)

Situaci řeší:

- **vyučující předmětu** – informuje zákonné zástupce a třídního učitele, navrhuje vhodné formy a metody práce s žákem, doporučuje formy a metody práce pro zákonného zástupce žáka, průběžně vyhodnocuje úspěšnost zvolených metod a forem podpory
- **třídní učitel** – zajišťuje společné schůzky vyučujících a zákonných zástupců, pořizuje zápis ze schůzky, rozhoduje o potřebě vypracování plánu pedagogické podpory (PLPP)
- **výchovný poradce** – účastní se jednání se zákonnými zástupci žáků a třídními učiteli, vede evidenci žáků ohrožených neprospěchem, v případě potřeby nabízí zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky (PPP, SPC atd.), koordinuje vyhodnocení práce s žáky s podpůrnými opatřeními
- **školní metodik prevence** – zajištuje preventivní aktivity ve spolupráci s vyučujícími, které vedou k předcházení projevů rizikového chování, systematicky pracuje na pozitivním sociálním klimatu uvnitř školy a tříd, vede žáky k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času, viz Preventivní program školy
- **ředitel školy** – kontroluje průběh podpory žáků ohrožených školní neúspěšností, provádí průběžné konzultace s vyučujícími, žáky i rodiči

Formy a metody práce využívané při předcházení a řešení školní neúspěšnosti:

- stanovení konkrétních cílů pro zvýšení úspěšnosti žáka v daném předmětu. S vytyčenými cíli se seznámí žák i zákonný zástupce. Průběžně se vyhodnocuje naplňování stanovených cílů.
- stanovení přiměřeného obsahu učiva – vzhledem k žákovým vzdělávacím možnostem (PLPP, IP, viz doporučení školského poradenského zařízení - PPP, SPC)
- stanovení obsahu práce pro domácí přípravu. Ve stadiu ohrožení školní neúspěšností je nutná zvýšená spolupráce zákonných zástupců, zejména při plnění zadané domácí přípravy. Zadávání práce pro domácí přípravu vycházející z redukovaného učiva vedoucí k dosažení stanoveného cíle.
- stanovení postupu ověřování získaných vědomostí a dovedností u žáka. S daným postupem se seznámí žák i zákonný zástupce žáka (oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opravného pokusu,….).
- nabídka konzultací či doučování v rámci konzultačních hodin (zveřejněny na www školy)
- užívání vhodných podpůrných aktivit
- používání podpůrných pomůcek – přehledy, tabulky, kalkulačky, dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální přístup
- soustavná aktivace a motivace žáka k dosažení uvedených cílů
- průběžné informování rodičů o výsledcích žáka a možnostech další podpory
- vstřícnost při komunikaci s rodiči a žáky při řešení obtížných životních situací ovlivňujících neúspěšnost žáka
- nabídka dalších poradenských či podpůrných služeb
- průběžné informování metodika školní prevence a vedení školy o úspěšnosti zavádění uvedených forem a metod podpory

Při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatřeních je nezbytné opakování ročníku.

Sebedůvěra a sebehodnocení ve vztahu ke školní práci

Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry. Důležité je, aby dítě samo na sebe mělo kladný názor a dostatečně si uvědomovalo důležitost a jedinečnost vlastní identity. Uvědomování si vlastních schopností, ovlivňuje postoj ke školní práci. Základem úspěchu je dostatečné množství sebedůvěry, umožňující dítěti pracovat na úrovni, která odpovídá jeho schopnostem. Naopak nízká míra sebedůvěry brání dosažení očekávaných výsledků. Děti s nízkou sebedůvěrou bývají nejisté, mívají velké obavy z případného selhání a tím mají i větší sklon k různým úzkostem. Špatné sebehodnocení je příčinou toho, že dítě přestává usilovat o dobrý prospěch ve škole a z toho důvodu na školní práci rezignuje. Důsledkem selhání žáka a zhoršení jeho prospěchu může být buďto špatný postoj ke škole nebo také nedostatek motivace.

Sebedůvěru můžeme u dítěte pěstovat tím, že:

(z hlediska intelektuálního vývoje)

- klademe na dítě přiměřené nároky, které nepřekračují jeho schopnosti
- posilujeme jeho kompetence – zdůrazňujeme jeho pozitivní stránky
- jsme mu osobně nápomocni a radujeme se z jeho úspěchů
- začleníme do zkušeností dítěte roli úspěchu a umožníme mu dosažení tohoto úspěchu
- pomáháme mu nacházet alternativní řešení a rozvíjet návyky pro lepší zvládání problémů

(z hlediska citového vývoje)

- oceňujeme jeho jedinečnost a vyhýbáme se negativnímu srovnávání
- pomáháme dítěti s přijetím sama sebe tím, že mu dáváme najevo naše přijetí
- oceňujeme schopnost vcítění se do pocitů druhých

(z hlediska duševního vývoje)

- dbáme na smysl pro zvídavost
- aktivitu dítěte chápeme jako projev tvůrčí energie
- umožňujeme dítěti vyslovovat vlastní názory

*Viz **Vyhláška č. 197/2016 Sb**. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.*